

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO

Łódź, dnia 11 maja 2023 r.

Poz. 4095

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR PNIK-I.4131.366.2023 WOJEWODY ŁÓDZKIEGO

z dnia 5 maja 2023 r.

Rada Gminy Kowiesy

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 i 572)

stwierdzam nieważność:

§ 4 ust. 1, § 12, § 15 ust. 3, § 16 ust. 2, § 17 ust. 5 i § 19 załącznika do uchwały Nr LIII/285/23 Rady Gminy Kowiesy z dnia 30 marca 2023 r. w sprawie ustalenia regulaminu wynagradzania nauczycieli zatrudnionych w placówkach oświatowych prowadzonych przez Gminę Kowiesy.

Uzasadnienie

Dnia 25 kwietnia 2023 r. organ nadzoru wysłał zawiadomienie o wszczęciu postępowania w sprawie ww. uchwały. Wątpliwości organu nadzoru wzbudziły regulacje § 4 ust. 1, § 12, § 15 ust. 3, § 16 ust. 2, § 17 ust. 5 i § 19 Regulaminu stanowiącego załącznik do uchwały – dalej: Regulamin.

W wyjaśnieniach udzielonych 2 maja br. Przewodnicząca Rady Gminy Kowiesy poinformowała, że zostanie przeprowadzona analiza zapisów zawartych w regulaminie, które budzą wątpliwości organu nadzoru. Następnie zostanie przeprowadzona procedura uzgodnienia z organizacjami związkowymi zrzeszającymi nauczycieli, a po zakończeniu wymaganych czynności regulamin zostanie ponownie poddany pod obrady Rady Gminy Kowiesy na najbliższej sesji.

Mając na uwadze, że w wyjaśnieniach nie wskazano konkretnego terminu sesji, na której ma zostać dokonana zmiana przedmiotowej uchwały, organ nadzoru uznał za zasadne wydanie rozstrzygnięcia nadzorczego, z uwagi na wiążący go trzydziestodniowy termin do wydania stosownego aktu nadzoru, a tym samym wyeliminowanie uchwały we wskazanej części z obrotu prawnego.

Organ nadzoru prezentuje w niniejszej sprawie następujący pogląd.

Przepis art. 30 ust. 6 pkt 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2021 r. poz. 1762 z późn. zm.) dalej: Karta Nauczyciela, stanowiący upoważnienie do ustalenia stosownych regulaminów przez radę gminy, wprost wskazuje, że rada gminy (będąca organem prowadzącym szkołę) określa wysokość stawek dodatków oraz szczegółowe warunki przyznawania tych dodatków. W normatywnym pojęciu "warunki przyznawania dodatków" w żaden sposób nie mieści się uprawnienie do określenia, kiedy dodatek jako składnik wynagrodzenia winien być wypłacany lub kiedy nie przysługuje. Rada nie może określić tej kwestii w formie uchwały, ponieważ tę materię regulują przepisy rangi ustawowej (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi z dnia 7 sierpnia 2020 r., sygn. III SA/Łd 142/20), stąd regulacje Regulaminu zawarte w § 4 ust. 1 dotyczącego dodatku za wysługę lat, § 12 dotyczące dodatku funkcyjnego oraz § 15 ust. 3 dotyczącego dodatku za warunki pracy, są sprzeczne z art. 30 ust. 6 pkt 1 Karty Nauczyciela.

Ponadto § 12 narusza również art. 39 ust. 1 Karty Nauczyciela, w którym wprost określono, że zmiana wysokości wynagrodzenia z innych przyczyn następuje z pierwszym dniem najbliższego miesiąca kalendarzowego, jeżeli inne przyczyny nie nastąpiły od pierwszego dnia danego miesiąca kalendarzowego. Należy podkreślić, że art. 39 ust. 1 Karty Nauczyciela nie musi wprost wskazywać na dodatek funkcyjny, skoro zgodnie z art. 30 ust. 1 pkt 2 tejże ustawy dodatek ten stanowi jeden ze składników wynagrodzenia nauczycieli. W jednym z wyroków podkreślono, że nie można przyjąć, iż kwestie dotyczące terminu wypłaty poszczególnych składników wynagrodzenia zostały pozostawione przez ustawodawcę do ustalenia w ramach regulaminu dotyczącego wynagradzania nauczycieli, skoro ustawa jednoznacznie reguluje te zagadnienia (wyrok WSA we Wrocławiu z dnia 31 maja 2006 r., sygn. akt IV SA/Wr 502/05). Dodatkowo w orzecznictwie podkreśla się, że również powtórzenie zapisów ustawowych w tym zakresie jest rzeczą niedopuszczalną (por. wyrok WSA w Łodzi z dnia 4 sierpnia 2020 r., sygn. akt III SA/Łd 135/20; wyrok WSA w Łodzi z dnia 7 sierpnia 2020 r., sygn. akt III SA/Łd 142/20).

Z kolei regulacje § 16 ust. 2 oraz § 19 załącznika do uchwały, są sprzeczne z art. 30 ust. 6 pkt 1 ze względu na to, że przepisy Karty Nauczyciela a także przepisy wykonawcze do tej ustawy nie przewidują, co do zasady wypłaty dodatków, o których mowa w treści przepisu art. 30 ust. 6 pkt 1 cytowanej ustawy, w wymiarze proporcjonalnym do wymiaru zatrudnienia nauczyciela. Wprawdzie dodatek za warunki pracy jest wypłacany za godziny pracy przepracowane w warunkach szkodliwych lub uciążliwych, ale nie pozostaje to w bezpośrednim związku z wymiarem pensum nauczyciela. W szczególności dodatek funkcyjny jest ściśle i bezpośrednio związany z funkcją wykonywaną przez nauczyciela, gdyż stanowi on ekwiwalent nie tylko za zwiększony nakład pracy, lecz również za zwiększony zakres odpowiedzialności za działania własne i podległych pracowników. Jeżeli więc przepisy przewidują dla danego stanowiska pracy dodatek funkcyjny, to już samo zdarzenie powierzenia pełnienia określonej funkcji kierowniczej (nawet w zastępstwie) uzasadnia jego prawo do tego rodzaju dodatku, bez względu na to, czy nauczyciel zatrudniony jest w pełnym, czy niepełnym wymiarze godzin zajęć. Stąd regulacja § 16 ust. 2 Regulaminu o dodatku za warunki pracy w brzmieniu: „Dodatek wypłaca się w całości, jeżeli nauczyciel realizuje w warunkach trudnych lub uciążliwych dla zdrowia cały obowiązujący go wymiar zajęć oraz w przypadku, gdy nauczyciel, któremu powierzono stanowisko kierownicze, realizuje w tych warunkach obowiązujący go wymiar zajęć. Dodatek wypłaca się w wysokości proporcjonalnej, jeżeli nauczyciel realizuje w warunkach trudnych lub uciążliwych dla zdrowia tylko część obowiązującego wymiaru zajęć lub jest zatrudniony w niepełnym wymiarze zajęć” oraz § 19 Regulaminu o treści: ”Nauczycielowi zatrudnionemu w niepełnym wymiarze godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych świadczenia, o których mowa w § 1 ust. 1, przysługują w wysokości proporcjonalnej do wymiaru zatrudnienia”, w ocenie organu nadzoru, przekracza delegację ustawową zawartą w 30 ust. 6 pkt 1 Karty Nauczyciela.

W ocenie organu nadzoru, również regulacja § 17 ust. 5 załącznika do uchwały stanowi przekroczenie zakresu upoważnienia zawartego w art. 30 ust. 6 pkt 2 ustawy Karta Nauczyciela. Zgodnie z orzecznictwem sądów administracyjnych, norma kompetencyjna zawarta w powyższym przepisie upoważnia wyłącznie do określenia warunków obliczania i wypłacania wynagrodzenia za te godziny. To, czy nauczycielowi przysługuje prawo do wynagrodzenia za godziny ponadnormatywne zrealizowane czy niezrealizowane wynika wprost z przepisów ustawy, np. Kodeksu pracy i organ prowadzący szkołę nie ma w tym zakresie kompetencji (por. wyrok WSA we Wrocławiu z dnia 17 września 2010 r., sygn. akt IV SA/Wr 257/10). Ponadto, w orzecznictwie podkreśla się, że ustalenie, w jakich przypadkach przysługuje bądź nie przysługuje wynagrodzenie za godziny ponadwymiarowe, nie można uznać za warunek obliczania czy wypłacania tego wynagrodzenia (wyrok WSA w Kielcach z dnia 18 lipca 2008 r., sygn. akt II SA/Ke 271/08). Nie można bowiem uznać, iż wskazanie przez uchwałodawcę przypadków, w których wynagrodzenie nie przysługuje, stanowi określenie warunków (szczegółowych) obliczania i wypłacania wynagrodzenia (wyrok NSA z dnia 3 marca 2008 r., sygn. akt I OSK 1873/07). Wynagrodzenie za godziny ponadwymiarowe oraz godziny doraźnych zastępstw należy ustalać w oparciu o przepisy ustawy Karta Nauczyciela i przepisy ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2022 r. poz. 1510 z późn. zm.), do której odsyła art. 91c Karty Nauczyciela. W ocenie organu nadzoru, nie może być zatem wątpliwości, że regulacja § 17 ust. 5 załącznika do przedmiotowej uchwały, zgodnie z którym do celów ustalenia wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw jest brany pod uwagę czas wyłącznie efektywnego (faktycznego) świadczenia pracy przez nauczyciela stanowi przekroczenie delegacji zawartej w art. 30 ust. 6 pkt 2 ustawy Karta Nauczyciela.

Wobec powyższego, w sytuacji, w której uchwała Nr LIII/285/23 Rady Gminy Kowiesy z dnia 30 marca 2023 r. w sprawie ustalenia regulaminu wynagradzania nauczycieli zatrudnionych w placówkach oświatowych

prowadzonych przez Gminę Kowiesy, w istotny sposób narusza art. 30 ust. 6 oraz art. 39 ust. 1 ustawy Karta Nauczyciela, wydanie rozstrzygnięcia nadzorczego jest uzasadnione i należało orzec jak na wstępie.

Rozstrzygnięcie nadzorcze może zostać zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi (90-434 Łódź, ul. Piotrkowska 135) za pośrednictwem Wojewody Łódzkiego, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia. Skargę wnosi się w dwóch egzemplarzach

Wojewoda Łódzki

Karol Młynarczyk

Do wiadomości:

Wójt Gminy Kowiesy